

SCENARIUSZE ZAJĘĆ PSYCHOEDUKACYJNYCH

Temat: Ryzykować czy nie? O sztuce podejmowania decyzji

- CELE:**
- dostarczenie wiedzy na temat procesu podejmowania decyzji
  - rozwijanie umiejętności świadomego dokonywania wyborów oraz uwzględniania towarzyszących temu realnych i potencjalnych konsekwencji
  - rozwijanie zdolności autorefleksji i samoobserwacji wzmacniających możliwości samokontroli nastolatka
  - uświadomienie ryzyka i konsekwencji związanych z podejmowaniem zachowań hazardowych

- POMOCE
DYDAKTYCZNE:**
- kilkanaście zdjęć osób znajdujących się w różnych sytuacjach z punktu widzenia ryzyka czy zagrożenia
  - flamastry
  - duże arkusze papieru

CZAS TRWANIA: 2x45min

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Nauczyciel dzieli zespół klasowy na 4-5 podgrup. Każda z podgrup otrzymuje kilka zdjęć osób znajdujących się w różnych sytuacjach z punktu widzenia ryzyka (od potencjalnie najmniej zagrażających do mocno ryzykownych). Na zdjęciach może znajdować się osoba, która: jest w restauracji, uczy się do egzaminu, jedzie na rowerze, dokonuje skoku na bank, skacze na bungy lub z wysokiego klifu do wody, gra w kasynie, szykuje się do operacji, zażywa narkotyki, wygłasza niepopularne opinie, zakłada ekstrawagancki strój itp. W podgrupach uczniowie próbują ocenić na skali od 0 do 10 ryzyko, jakie podejmują kolejne postaci. Swoimi spostrzeżeniami dzielą się na forum, jednocześnie wyjaśniając swoje stanowisko. Nauczyciel prosi uczniów, aby zastanowili się, jakie czynniki wpływają na postrzeganie przez nich poziomu ryzyka (im większy potencjalny zysk, tym większa możliwość poniesienia straty). W podsumowaniu warto podkreślić, że w życiu podejmujemy różne rodzaje ryzyka (np. związane z naruszaniem bezpieczeństwa fizycznego, z narażeniem się na dezaprobację ze strony innych).

2. Nauczyciel wprowadza zagadnienie związane z podejmowaniem ryzyka – podejmowanie decyzji. Rozpoczyna od spostrzeżenia, że niekiedy perspektywa nagrody może przesłonić świadomość podejmowanego ryzyka. Pyta uczniów, czy zdarzyło im się, że podejmując jakieś działanie nie wzięli pod uwagę ryzyka, które się z tym wiązało. Dlaczego? Jak to rozumieją?

3. Nauczyciel rozpoczyna dyskusję na temat sposobów podejmowania decyzji. Zwraca się w tym celu do uczniów z pytaniem, czym się kierują, kiedy mają podjąć decyzję? Spostrzeżenia uczniów zostają zapisane na dużym arkuszu papieru. W drugiej części zadania pyta, jakie elementy powinny zostać uwzględnione podczas podejmowania decyzji. Pytanie pomocnicze może brzmieć następująco: jak można zminimalizować ryzyko i oszacować prawdopodobieństwo sukcesu (rozpoznanie możliwości i własnych zasobów, mocnych i słabych stron, możliwości uzyskania pomocy czy wsparcia ze strony środowiska).

4. Nauczyciel dzieli uczniów na kilkusobowe podgrupy, w których na konkretnych, podanych przez nauczyciela przykładach, ćwiczą modelową, uwzględniającą ryzyko i konsekwencje, strategię podejmowania decyzji. W trakcie tego zadania uczniowie odpowiadają na następujące pytania, na podstawie których mają podjąć ostateczną decyzję:

- Co mogę zyskać lub stracić?
- Co lub kto może mi pomóc?
- Co może mi przeszkodzić?
- Jak zareagują moi rodzice, znajomi, kiedy to zrobię?
- Jaką podejmuję decyzję?

PRZYKŁADOWA SYTUACJA:

Twoi znajomi zachęcają Cię, żebyś spróbował/a zagrać z nimi w karty, tak dla zabawy, za pieniądze. Proponują małą stawkę: 2 zł. Zgadzasz się. Udało Ci się wygrać 15 zł. Ta zabawa na tyle się wszystkim spodobała, że podwyższacie stawkę do 5 zł. Tym razem przegrałeś 20 zł. Stawka rośnie. Ustalacie, że następnym razem będzie to 7 zł. Niestety nie masz już kieszonkowego. Dostałeś/aś natomiast od rodziców pieniądze na zakup materiałów do szkoły. Co robisz? Przystępujesz do gry, czy może rezygnujesz? A może wybierasz jeszcze inne rozwiązanie?